

POUČAVANJE O HOLOKAUSTU
U REPUBLICI HRVATSKOJ I
SURADNJA S
MEĐUNARODNIM
ORGANIZACIJAMA

Loranda Miletić, viša savjetnica
Zagreb, 25. siječnja 2012.

Agencija za odgoj i obrazovanje

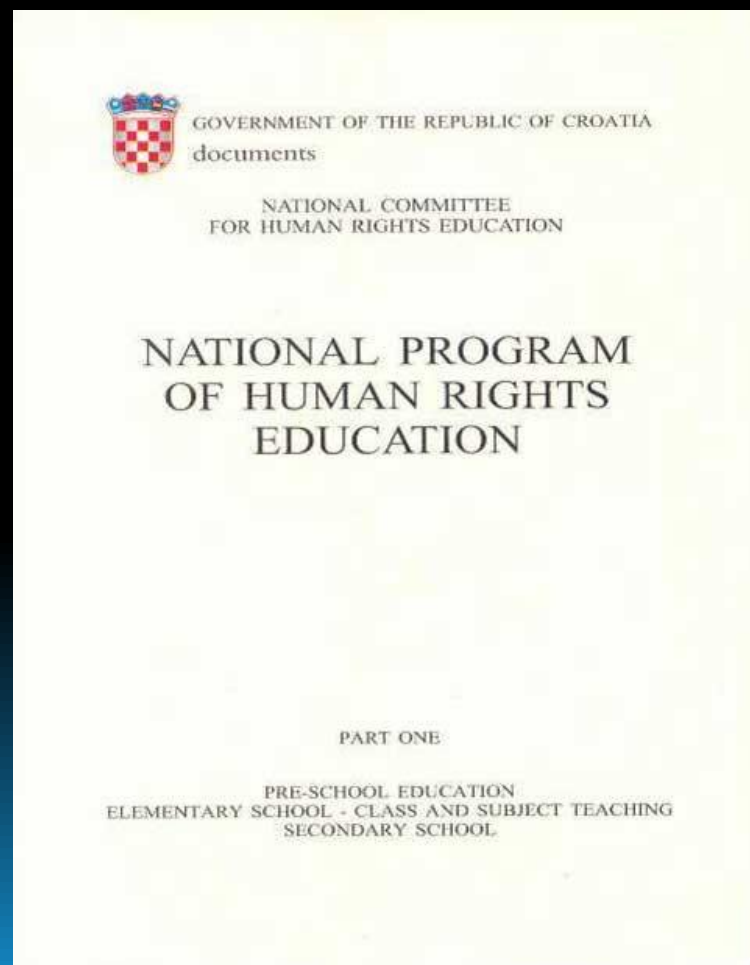
Programski okvir za poučavanje o holokaustu

Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava

Vlada Republike Hrvatske

(predškolska, osnovnoškolska, srednjoškolska i visokoškolska razina)

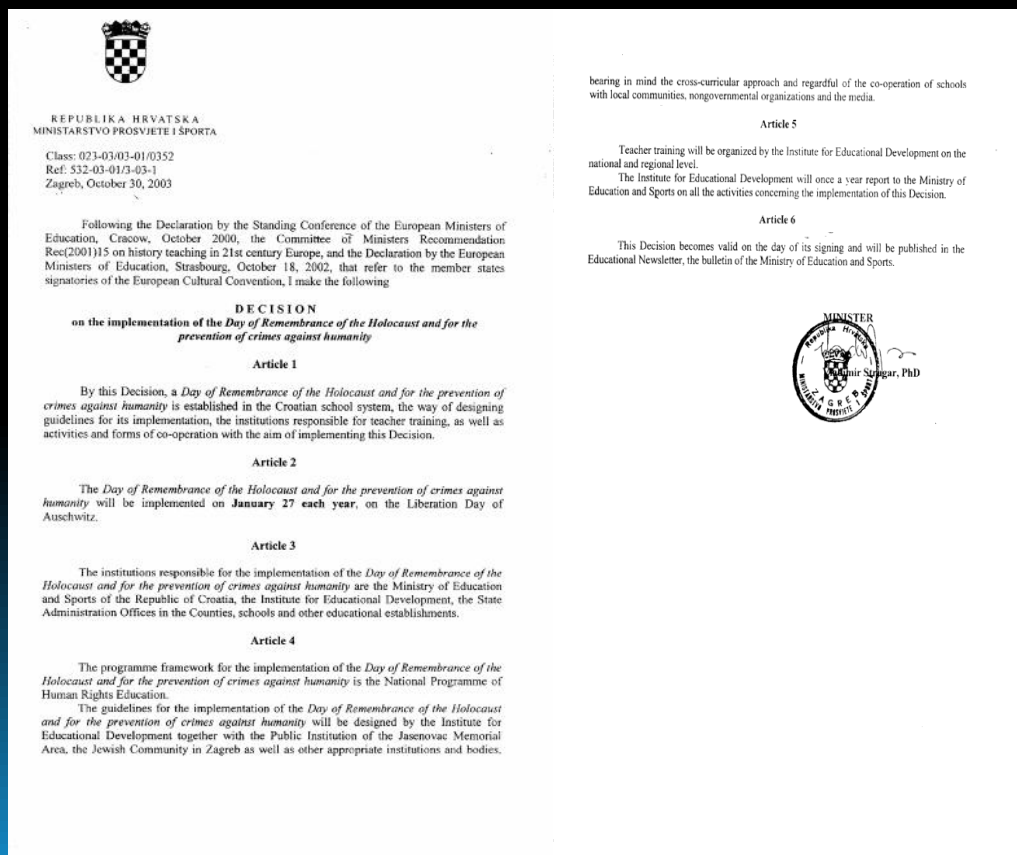
- HNOS, 2006
- NOK, 2010.
- Kurikulum Građanskog odgoja i obrazovanja

Odluka o obilježavanju Dana sjećanja na holokaust i sprečavanja zločina protiv čovječnosti, Ministarstva prosvjete i športa, listopad 2003.

Članak 4.

Holokaust treba poučavati kroskurikularno u okviru nastave povijesti, hrvatskog jezika, vjeronauka, psihologije, sociologije, filozofije, etike, povijesti umjetnosti, stranog jezika...

Kroskurikularni pristup poučavanju o holokaustu

■ Osnovna škola

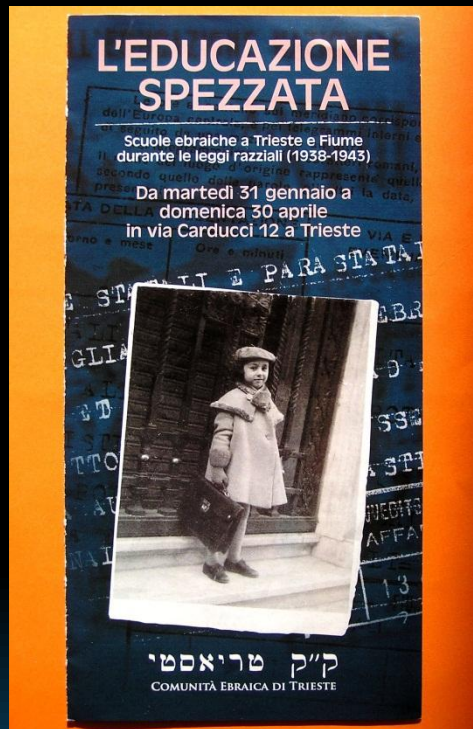
- Povijest, 8. razred
- Hrvatski jezik, 8. razred
- Vjeronauk, 7. razred

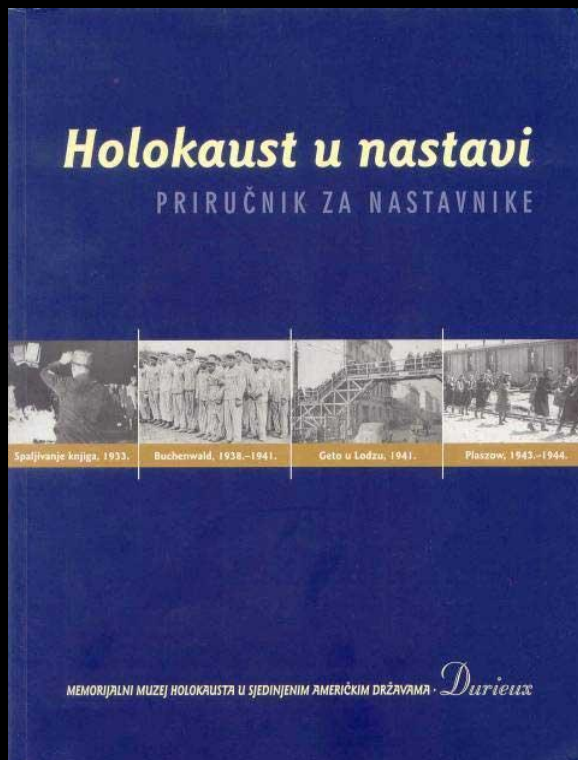
■ Srednje škole

- Povijest, 2. i 4. razred
- Vjeronauk, 1. i 2. razred
- Psihologija, 3. razred
- Sociologija, 3. razred
- Filozofija, 4. razred
- Likovna umjetnost, 4. razred
- Etika, 4. razred

Izborna nastava i izvannastavne aktivnosti

Dodatni nastavni materijali i projekti

- *Dan sjećanja na holokaust i sprečavanje zločina protiv čovječnosti, Zavod za školstvo, 2003.*

- *CD ROM "Dan sjećanja na holokaust i sprečavanje sjećanja protiv čovječnosti, Zavod za školstvo, 2004.*

- *Smjernice za poučavanje o holokaustu, Zavod za školstvo 2004.*

- *Holokaust u nastavi - priručnik za nastavnike, Muzej holokausta u Washingtonu, 2005.*

- *Smjernice za poučavanje o holokausti (ITF i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa) 2005.*

- *Smjernice za obilježavanje Dana sjećanja na holokaust i sprečavanja zločina protiv čovječnosti, Yad Vashem i OSCE/ODIHR, 2006.*

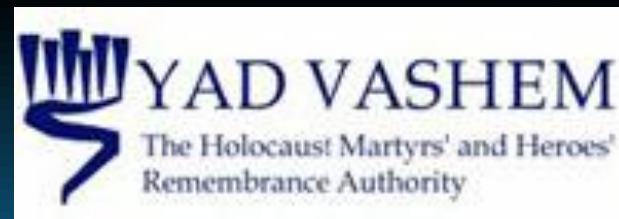

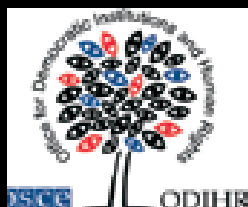
Poučavanje o antisemitizmu: zašto i kako?

Priručnik za nastavnike
Smjernice za prevenciju antisemitizma
Yad Vashema i OSCE/ODIHR
prevedene su na hrvatski jezik 2008.
i dostupne se na web stranici

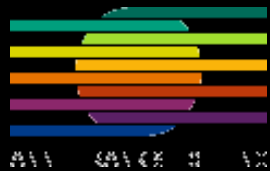
www.mzos.hr

Nastavni materijali za prevenciju antisemitizma i ostalih oblika diskriminacije

OSCE/ODIHR

Anne Frank House, Amsterdam

Agencija za odgoj i obrazovanje

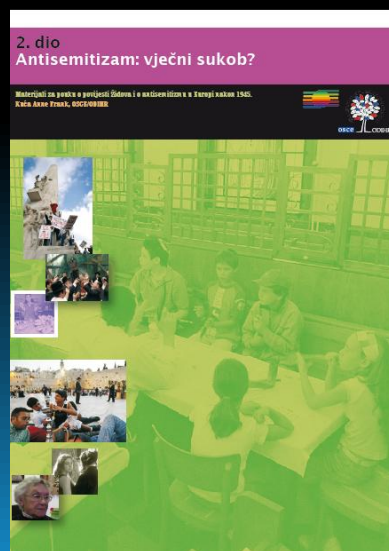
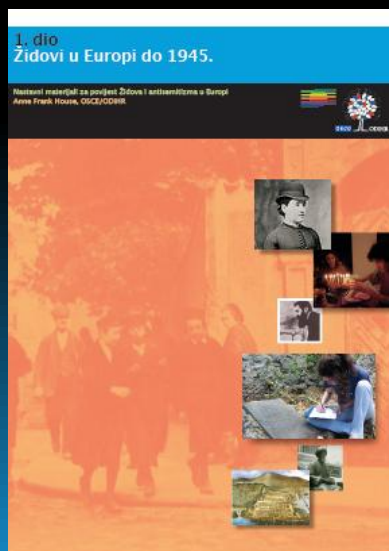

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

u suradnji sa stručnjacima iz Njemačke, Danske, Poljske, Litve, Ukrajine, Nizozemske, Slovačke, Rusije, Austrije i Švedske.

Struktura nastavnog materijala

- Tri teme-jedan nastavni paket:
  1. Povijest Židova u Europi i antisemitizma do 1945.;
  2. Antisemitizam u Europi danas;
  3. Predrasude, diskriminacija, rasizam i antisemitizam.
- Priručnik za nastavnike

Nastavni materijali za poučavanje o holokaustu na temelju video svjedočenja preživjelih u vlasništvu Zaklade Shoah

7 nastavnih jedinica koje su dostupne na:

<http://college.usc.edu/vhi/croatian/>

ili

www.mzos.hr i www.azoo.hr

1. Kolaboracija, konformizam, konfrontacija – Miroslav Šašić
2. Židovi u antifašističkoj borbi – Darko Benčić
3. Odgovornost – mr. sc. Maja Ferček
4. Deportacija stanovništva Nezavisne Države Hrvatske u ustaške koncentracijske logor – Đorđe Mihovilović
5. Stradanje žena i djece u logoru Jasenovac – dr. sc. Robert Skenderović
6. Sudbina Lee Deutsch – mr. sc. Goran Denis Tomašković
7. Sudbina zatočenika na hrvatskom teritoriju pod talijanskom okupacijom - mr. sc. Dunja Modrić Blivajs

THE
JEWISH
FOUNDATION
*for
the
righteous*

Zbirka plakata o spašavateljima *Ljudske osobine koje nadvisuju granice*

Priče pravednika i priručnik za nastavnike
nalaze se na www.mzos.hr

Društvena odgovornost
Požrtvovnost
Domišljatost
Suradnja
Hrabrost
Suosjećanje
Poštenje
Moralno vodstvo

Projekt sadnje šafrana

Holocaust Educational Trust
of Ireland

■ Poster projekt

Yad Vashem i AZOO

1. Prijateljstvo za vrijeme Drugog svjetskog rata i holokausta
2. Jasenovac – priča Kamenog cvijeta
3. Nikad više
4. Ugledni zagrebački Židovi u razdoblju Drugog svjetskog rata
5. Vlasništvo Židova u Zagrebu
6. Patnje djece u koncentracijskim logorima NDH
7. Spašavanje židovske djece
8. Dva dječaka u holokaustu

Teaching History 141: The Holocaust edition

David Waters - Berlin and the Holocaust: a sense of place?

Ian Phillips - A question of attribution: working with ghetto photographs, images and imagery

Christopher Edwards and Siobhan O'Dowd The edge of knowing: investigating students' prior understandings of the Holocaust

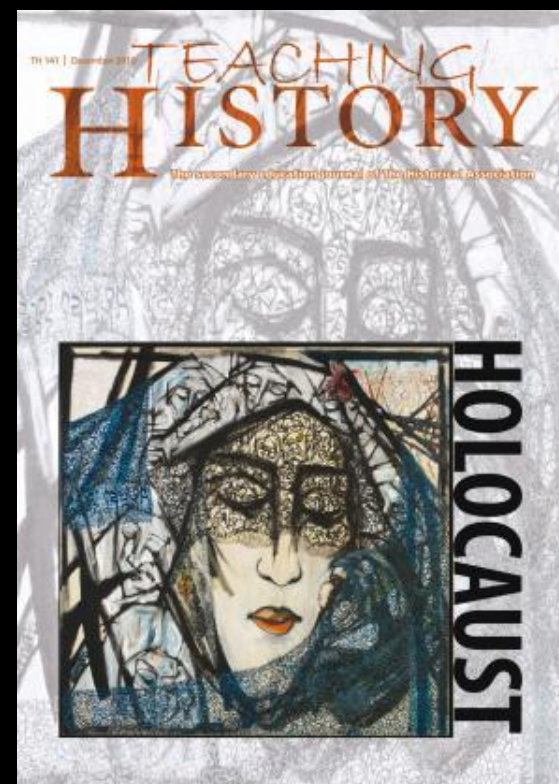
Peter Morgan - How can we deepen and broaden post-16 students' historical engagement with the Holocaust? Developing a rationale and methods for using film

Wolf Kaiser - Nazi perpetrators in Holocaust education

Kay Andrews - Finding a place for the victim: building a rationale for educational visits to Holocaust-related sites

Alice Pettigrew - Limited lessons from the Holocaust? Critically considering the 'anti-racist' and citizenship potential

Paul Salmons - Universal meaning or historical understanding? The Holocaust in history and history in the curriculum

Izobrazba učitelja i nastavnika

Stručni skupovi i seminari u Hrvatskoj

■ Međunarodna razina

Seminari u okviru Pestalozzi programa Vijeća Europe, 2007. i 2009.

■ Državna razina

Stručni skupovi povodom 27. siječnja, Dana sjećanja na holokaust 2004. - 2012.

AZOO, MZOS, SP Jaseovac, Yad Vashem, Zaklada Shoah, Vijeće Europe, Židovska zaklada za pravednike u NY, Muzej holokausta u Washingtonu, Muzej kuće Ana Frank iz Amsterdama.

● Regionalni seminari

Diseminacija nastavnih materijala

- **Obrazovni centar u JUSP Jasenovac**
Obrazovni program za učenike u trajanju od 4 školska sata
(posjet stalnoj postavi Muzeja, posjet Kamenom cvijetu i
radionice u Obrazovnom centru)

<http://www.jusp-jasenovac.hr>

Nevladine udruge i organizacije

- Festival židovskog filma Zagreb
Edukacijska jutra
- Edukacija o holokaustu u okviru djelatnosti Židovske općine Zagreb, Bet Izraela iz Zagreba i židovskih općina u Splitu, Rijeci, Osijeku, Čakovcu...

Seminari u inozemstvu

Yad Vashem, Izrael

25 stipendija svake godine (2005. – 2011.)

Seminari Vijeća Europe, Pestalozzi program

2-5 sudionika svake godine

(2006.-2011.)

USHMM, JFR, Houston, Maine, SAD

2 do 5 stipendija svake godine (2005.-2011.)

